

Sygn. akt IV CSK 20/19

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa P. K. S. i A. K.
przeciwko O. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 marca 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od strony pozwanej na rzecz powodów łączną
kwotę 8 100,- (osiem tysięcy sto) złotych z tytułu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 marca 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanej O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 26 września 2017 r., którym po ponownym rozpoznaniu sprawy zostało ustalone, że powodowie P. K. S. i A. K. są uprawnieni do odbioru, każdy po połowie kwot złożonych do depozytu sądowego przez S. spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne i oceny prawne dokonane przez Sąd Okręgowy.

W skardze kasacyjnej pozwana Spółka zarzuciła Sadowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym w całości wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 379 k.s.h. w związku z art. 5 k.c. przez błędne zastosowanie i przyjęcie, że umowa najmu nieruchomości położonej w B., zawarta w 2003 r. jest nieważna; art. 156 k.r.o. przez niezastosowanie i uznanie, że opiekunka prawna powodów mogła bez zgody Sądu Opiekunczego skutecznie wypowiedzieć umowę najmu zawartą między spadkodawcą powodów a pozwaną; art. 659 § 1 w związku z art. 5 k.c. przez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że umowa najmu części tej samej nieruchomości zawarta w 2007 r. była także nieważna z uwagi na nieważność umowy z 2003 r.; art. 18 k.c. przez niezastosowanie i uznanie działania pozwanej jako posiadacza samoistnego w złej wierze; art. 224 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie i nieuznanie, że pozwana była samoistnym posiadaczem w dobrej wierze. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 187 § 1 w związku z art. 321 k.p.c.; art. 391 § 1 w związku z art. 328 § 2 k.p.c.; art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 19a ustawy o podatku od towarów i usług; art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 25 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i art. 233 § 1 w związku z art. 189 k.p.c. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenie tego wyroku w części i tylko w tej części przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wniesli o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania z względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi oraz w piśmie uzupełniającym złożonym na wezwanie Sądu Apelacyjnego pozwana powołała się na oczywistą zasadność skargi oraz na występowanie w sprawie zagadnień prawnych, które określiła jako „m.in.” i sformułowała w postaci czterech pytań.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego i doktrynie od dawna jest utrwalone i znane stanowisko odnośnie do tego, jak ma wyglądać sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia prawomocnego orzeczenia sądowego (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Po pierwsze, jeżeli podstawą wniosku jest wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to należy je przedstawić w sposób abstrakcyjny, dowodząc, że odpowiedź na nie jest konieczna dla prawidłowego rozpoznania danej sprawy, ale przede wszystkim, że jest ono na tyle istotne, iż odpowiedź ta będzie służyć rozwojowi prawa jako nowe i wymagające rozważenia dla rozpoznawanej sprawy i podobnych sytuacji, a zatem zostanie spełniony publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej. Po drugie, problem powinien odnosić się do konkretnych przepisów powołanych we wniosku i przeprowadzona profesjonalna ich analiza ze wskazaniem ewentualnych rozbieżności w orzecznictwie oraz piśmiennictwie. Nie może to być zatem postawienie kazuistycznych pytań i bierne oczekiwanie na nie odpowiedzi, tak jakby Sąd Najwyższy miał wyręczyć pełnomocnika strony w prowadzeniu sprawy. Taki natomiast mają wyraz zgłoszone zagadnienia przez stronę pozwaną, która w skardze kasacyjnej odwołuje się do argumentów, jakie wystąpiły już w apelacji i znalazły odpowiedź w uzasadnieniu Sądu drugiej instancji. Zwraca uwagę trzecie pytanie, dotyczące kwestii podatkowych, a więc spoza materii rozstrzyganej w niniejszym postępowaniu.

Problemy prawne podobnie były postawione przez tę samą pozwaną Spółkę w sprawie z powództwa tych samych powodów, zakończonej odmową przyjęcia skargi kasacyjnej postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2019 r.

W uzasadnieniu tego postanowienia zostało wykazane wadliwe przygotowanie merytoryczne wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z tych samych przyczyn co obecne i to powtórzyło się i w rozpoznawanej sprawie. Nie można więc uznać spełnienia przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Podobnie się sprawa przedstawia z kwestią oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Jak trafnie podnoszą powodowie w odpowiedzi na skargę, wskazywaniu na oczywistą zasadność skargi z zasady nie może towarzyszyć jednoczesne formułowanie zagadnień prawnych, bo albo skarga jest oczywista i wtedy żadnych wątpliwości prawnych skarżący nie ma, albo je właśnie ma i wtedy nie jest oczywista, bo zależy od odpowiedzi na te zagadnienia. Nie jest to wykluczenie bezwzględne, więc jeśli mimo postawionych pytań prawnych z jakichś przyczyn skarga wydaje się skarżącemu oczywista, to powinien to wykazać, również prezentując wyczerpujące argumenty, mające podstawę w orzecznictwie i doktrynie. W uzasadnieniu wniosku nie ma żadnego argumentu, mimo że ze stanowiska utrwalonego wieloma orzeczeniami Sądu Najwyższego, każda podstawa do przyjęcia skargi kasacyjnej wymaga indywidualnego uzasadnienia. Tak więc, również nie zostały spełnione wymagania prawne wynikające z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak na wstępie, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.